

AZİZ KOSMAS ETOLOS

Aziz Kosmas Etolos Etolia'nın Trixonida şehrine ait olan Mega entro köyünde dünyaya geldi. Ailesinin mesleği yüncülüktü ve saygıdeğer insanlar idi. İlk başlarda Kosmas'ın ismi Konstas idi ve Konstas'ın bir erkek kardeşi vardı. Daha sonraları kardeşi rahip olarak Xrisantos ismini aldı. Konstas ailesinin koyunlarına çobanlık yapıyordu yada çiftçilere satılmak amacı ile babasının makinasında çuval dikiyordu. 19 yaşına kadar hiç okula gitmemişti böylece. Okuma yazmayı öğrenebilmek için can atıyordu ve bu yüzden işini bırakarak okula gitme kararı aldı. O zamanlar aya Oros'ta Vatopedi manastırının okulu açılmıştı. Konstas oraya giderek ilk eğitimini tamamladı. Daha sonra Filotheu manastırında rahip oldu ve ismi Kosmas olarak değiştirildi. Orada 17 sene Tanrı isteği doğrultusunda yaşadı. Diğer rahipler onun bu hırsını ve inancını gördükleri zaman ondan papaz olmasını ve böylece kiliseye daha faydalı olacağını söylediler. O yıllarda Yunanistan Türkların elinde bulunmaktaydı. Bir çok hristiyan daha iyi yaşayabilmek için mecburen müslüman oluyordu. Bazıları açlıktan ve baskıdan dağlara çıkıp orada hırsız ve katil oluyor bazıları ise cahil kalıp yunancayı unutuyor ve yalnızca türkçe konuşuyorlardı. Her gün bir çok bölge müslümanlığa geçiyor yunan dili ve kültürü ise yavaş yavaş yok oluyordu. Rahip Kosmas bu duruma daha fazla dayanamadığından başrahibinden izin alarak İstanbul'a gitti ve orada Patrikten din elçiliği izni alarak Yunanistan'a büyük bir sevgi ve iştah ile dini eğitmeye ve duyurmaya geldi. Aziz o zamanlar 46 yaşında idi. O zamandan sonra aziz bir çok yeri gezdi ve dini insanlara duyurdu. İlk başlarda aziz insalara kiliselerin içinde konuşuyor onları orada eğitiyordu ancak zaman geçtikçe onu duymak isteyenler o kadar çoğalmıştı ki artık kiliselere sığmıyorlardı ve bu yüzden boş alanlara gidiyorlardı. Konuşmaya başlamadan önce her zaman tahtadan büyük bir haç yapıyor onu yerleştirdikten sonrada boyunun kısa olması nedeniyle bir tahtanı üzerine çıkıyordu. Orada okuma yazması

olmayan insanlara İncili ve Tanrı sözünü anlatıyordu. Bazı zamanlar insanların onu daha iyi duyabilmeleri için ağaçların üzerine çıkıyordu çünkü çoğu zaman onu dinlemek için 6 binin üzerinde insan geliyordu. Fakir insanlar ona yolculuk edebilmesi için bazen bir eşşek bazende bir at arabası veriyordu. Tanrı'nın sözü ile insanların din duygularını pekiştiriyor aynı zamanda milliyet duygularınıda onlara hatırlatıyordu. Bir çok kişiyi günahların içinden alıp onlara okuma yazma öğretti ve Hristiyanlara bir arada yaşamayı öğretti. Aziz Kosmas'ın görevi ve yaptığı iş çok büyüktü çünkü o 1821 yılındaki ayaklanmaya yunanluları hazırlıyor hem de onları birleştiriyordu. Böylece Osmanlı zulmünden kurtulacaklardı. Tanrı'nın bu sevgili rahibi kadınların başlarını süslerle donatmamalarını gerektiğini ama başını bir mendille kapatması gerektiğini ve kadının gerçek süsünün ayıp ve sadelik olduğunu söylerdi. Ortodoks kilisesinden ayrılan Katoliklere ise bir çok kez kızardı. Papa için o bir çok kötü olayın nedeni olacaktır derdi sıkça. Pazar günlerini yalnızca rumumuza ayırmamız gerektiğini ve o gün çalışmamamız gerektiğini yalnızca dua ve hayır işleri yapmamız gerektiğinin üzerine basardı. Hatta aziz İoannina şehrinde her Pazar günü kurulan halk pazarını Cumartesi'ye aldırdı. Cumartesi yahudiler tarafından kutsal gün sayılır. O günün aziz tarafından halk pazarı günü yapılması orada yahudileri çok tepkilendirdi ve o günden sonra onu öldürmek için fırsat aradılar. Köyün bir tanesinde kadının bir tanesi azizin sözünü dinlemeyerek Pazar günü ekemek yapmak için hamur açmaya başladı. O anda hamur Tanrı isteği ile sanki kanmış gibi kıpkırmızı oldular. Kadın o kadar çok pişman olmuştu ki hemen azizden özür diledi. Aziz Kosmas'a Yüce Tanrı gelecekteki olayları görme özelliği vermiştir. Söylediği şeyler gelecekte olacaktır ve gerçektende söylemiş olduğu bir çok olay gerçekleşmiştir.

Aziz bir gün Voniça'dan geçerken Lefkada şehrinden görünen Aziz İlyas dağlarını gördü.

- Kutsal olun çünkü çok canlar kurtaracaksınız!

Gerçektende 1821 yılında bir çok kadın ve çocuk oraya saklanarak kıyımdan kurtulmuşlardı. Aziz herşeyden önce Yunan milletinin eğitim alması gerektiğın üzerinde duruyordu ve bu yüzden gittiği her köyde bir okul inşa ediyor eğer o köyde eğitecek öğretmen yoksa köyün papazını okula eğitmen olarak koyuyordu. Toplamda 1200 den fazla okul inşa ettirdi. Sözlerini doğru kullanabildiğinden kolay bir şekilde insanların bu işler için para vermesini sağlıyordu. Yaptığı konuşmalardan sonra her zaman yağı kutsar ve o yağla tüm inançlıları kutsardı ve hiçbir zaman dua etmeyi unutmazdı. Azizin dinlenmeye ve yemek yemeye fazla vakti yoktu. Yediği yemek çoğu zaman az hatta yağsızdı. Aziz kimseden bir hediye beklemediğini yalnızca söylediklerini insanların yerine getirmesinin onun için kafi olacağını söylerdi. Hristiyanlardan başka bir çok Türkte azize saygı duyuyor ondan manevi bakımdan sıkça yardım istiyorlardı. Aziz Türklere sevgi içerisinde konuşuyor ve bir çok kez onlar içinde mucizeler yapıyordu. 1779 yılında yahudiler onu kovalerken aziz Tepeleni denilen yerde bir kadının yardımı sayesinde kurtuldu. Kadının bir tanesi azizi alarak evine sakladı. Bu kadının adı Hamko idi ve Hamko Ali paşanın annesi idi. Gece yemek yemeye oturdukları vakit azizin geleceği bildiğinden haberdar olan Hamko azize oğlu hakkında sorular sormaya başladı aziz ise şu cevabı verdi:

- Senin oğlun çok güçlü birisi olacak ve herkes onun için konuşacak!

Ali paşa o zamanlar 35 yaşındaydı. Azizin bu sözlerini duyduğu zaman çok sevindi ve azize Bereti şehrini alıp alamayacağını sordu.

- Evet o bölgeyi alacaksın senindir oraları!
- İoannina'yı alacakmıyım? Preveza? Bunlarıda ele geçirebilecekmiyim? İstanbul'a varacakmıyım bir gün?
- Bütün bu istediğın yerlere ele geçireceksin ancak İstanbul'a sakalların kırmızı gideceksin!

Aradan yıllar geçtikten sonra azizin söyledikleri bir bir çıkıyor Ali paşa ise azizin bu özelliğine hayran kalıyordu. Ali paşanın bir

savaşta ağar Türkleri tarafından kafası kesilerek İstanbul'da sultana götürüldü. Buda azizin sözleri arasında ve Tanrı isteği ile olmuş bir olaydı.

Aziz Kosma yaşadığı sürece Tanrı tanımaz yahudilerin Yunan milleti için hazırlamakta olduğu çirkinlikleri durdurarak milletimizi büyük kötülüklerin kapısından çevirdi. Yahudiler hem milletimize hem de Ortodoks kilisesine karşı çok çirkin planlar hazırlamışlar ancak aziz sayesinde bunların hiç bir tanesi gerçekleşmemiştir. O zamanlar yahudiler aralarında topladıkları 25.000 kuruşu azizi öldürmesi için Kurt paşaya verdiler. Aya Triada köyüne varmadan önce her zaman yaptığı gibi gidip hocadan izin alacaktı. Aslında azizin bunu yapmasına gerek yoktu çünkü zaten onun daha yüksek bir makam olan Patrikhaneden izni vardı. Hoca onu at üzerine oturmuş 15 asker ile bekliyordu. Hoca azize onu Kurt paşanın beklediğini söyledi. Azizle beraber olanları tutukladılar ama azizi yürüterek Kurt paşaya götürdüler. Yolda azizi başka bir yöne doğru götürdüklerinde aziz öldürülmek istediğini anladı ve askerlerden biraz dua etmesi için izin istedi. Daha sonra Türkler ağaca bir ip gererek azizi oraya astılar ve onu boğdular. Saygısızlar daha sonra azizi çırılçıplak bırakarak onu nehre attılar. Hristiyanlar olan olayları öğrendikleri zaman kayıklarla nehrin içerisinde azizin kutsal bedenini aramaya başladılar. Üç gün sonra papazın bir tanesi azizin bedeninin kıyıya vurmuş olduğunu gördü. Bedeni oradan alarak Kolikondasi köyünde gömmek üzere yola çıktılar. Aradan bir hafta sonra azizle beraberken tutulanmış olanlar serbest kaldılar. Türkler tarafından nasıl öldürüldüğünü görmek isteyen azizin yoldaşları bedenini mezardan çıkarttılar. Bedeni çıkarttıklarında hiç çürümemiş olduğunu ve muhteşem bir koku yaydığını gördüler. Azizin ölümünden sonrada bir çok mucize gerçekleşti. Askerlerden biri azizle dalga geçmek için cübbesini giydi. O anda şeytan içine girdi. Asker önce elbiselerini çıkarttı ve daha sonra yollarda koşarak azizi kendisinin astığını ilan etmeye başladı ve böylece askerler tarafından tutuklanarak hapse atıldı ve oraada da öldü. Bazı hristiyanlar azizin vefat

haberini kardeşine bildirmek üzere Nakso adasına yolculuk ettiler. Yanlarına onları korusun diyede azizin sakalından aldılar. Orada tedavisi mümkün olmayan bir hastalığa yakalanmış bir kadın bulunmaktaydı. Azizin sakalını dokunduğu anda kadın iyileşti ve eski sağlığına döndü. Günümüze kadar azizin yardımını isteyen bir çok kişi derdine derman bulmuştur. Azizin yortusu kilisemiz tarafından her sene 24 Aęustos tarihinde anılmaktadır.